Aanvullend onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen Eindhoven

Aanvullend onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen

in opdracht van
Burgland Real Estate B.V.
T.a.v. de heer IJ. Alberts
't Vaartland 10
2821 LH STOLWIJK

betreffende de locatie
Langdonkenstraat en Gagelstraat (Van de Ven terrein)
Eindhoven

documentkenmerk
1802/148/AP-01

versie
1

vestiging, datum
Nuenen, 10 oktober 2018

opgesteld door:
ing. A. Paulusse
Projectleider ecologie

gecontroleerd door:
ir. R.A.C. van de Voort
Senior projectleider ecologie

Dit document is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven. Het document mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Door derden aangebrachte wijzigingen en/of toevoegingen dan wel oneigenlijk gebruik van het document vallen niet onder de verantwoording van Tritium Advies BV.

Inhoudsopgave

		pagina
1	**Inleiding**	**1**
2	**Veldbezoeken**	**2**
2.1	Huismusonderzoek	2
2.2	Gierzwaluwonderzoek	2
2.3	Vleermuisonderzoek	3
3	**Resultaten**	**4**
3.1	Huismusonderzoek	4
3.2	Gierzwaluwonderzoek	4
3.3	Vleermuisonderzoek	5
4	**Conclusies**	**7**
4.1	Zorgplicht	7
4.2	Eindconclusie	8
5	**Literatuurlijst**	**9**

Bijlagen

1. situatietekening plangebied
2. fotobijlage veldbezoeken

1 Inleiding

In opdracht van Burgland Real Estate B.V. is een aanvullend onderzoek naar huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen uitgevoerd voor de locatie Langdonkenstraat (Van de Ven terrein) in Eindhoven. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 6847 m^2 en bestaat uit perceelnummers 3096 en 4993, sectie C, van de gemeente Eindhoven. De onderzochte percelen zijn bebouwd en bestraat.

Er worden drie gebouwen gesloopt ten behoeve van de realisatie van het planvoornemen. De carwash met aansluitend tankstation aan de westzijde van het plan (gebouw 1), het KwikFit gebouw met aangrenzende woning (gebouw 2) in de zuidelijke hoek en een bedrijf/woning (gebouw 3) aan de noordoostzijde van het plangebied (zie figuur 1). De bebouwing rondom het plangebied blijft gehandhaafd. In bijlage 1 is een situatietekening van het plangebied opgenomen.

Uit de eerder uitgevoerde quickscan flora en fauna (documentkenmerk: (1707/120/EB-01, d.d. 6 oktober 2017) is gebleken dat de twee woningen (Gagelstraat 92a en 92b) en één gevel van de carwash op het terrein geschikt zijn als vaste verblijfplaats voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen. Om deze reden is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar bovengenoemde soorten c.q. soortgroep in de daarvoor geschikte onderzoeksperiodes en conform het vleermuisprotocol 2017 en de beschikbare kennisdocumenten van BIJ12. Door het hanteren van het vleermuizenprotocol, kennisdocumenten en overig goedgekeurde inventarisatiemethodes kan bij een eventuele zienswijze worden aangetoond dat de noodzakelijke onderzoeksinspanning is verricht. Desondanks kan het voorkomen dat verblijfplaatsen van exemplaren niet zijn waargenomen tijdens de verschillende onderzoeken. Er blijft simpelweg sprake van momentopnamen.

Figuur 1: huidige situatie plangebied (rood omlijnd) en onderzoeksgebied (geel omlijnd) (bron: http://kadasterloep.nl)

2 Veldbezoeken

2.1 Huismusonderzoek

Huismussen zijn vogels met een vaste verblijfplaats en worden jaarrond beschermd conform de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook voor hun functionele leefomgeving. De leefomgeving van de huismus bestaat uit een vaste verblijfplaats/voortplantingsplaats, foerageergebied met voldoende voedsel en veiligheid. De te slopen bebouwing binnen het onderzoeksgebied is geschikt als vaste verblijfplaats voor huismussen. Om deze reden dient de mogelijke functie van het onderzoeksgebied voor deze soort nader onderzocht te worden. Het aanvullende onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform het kennisdocument van de huismus van BIJ12 (2017) en het soortinventarisatieprotocol van Netwerk Groene Bureaus (2017).

Het aanvullend huismusonderzoek is uitgevoerd met twee veldbezoeken in de periode van 1 april tot en met 15 mei. De veldbezoeken dienen te worden uitgevoerd met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. De huismusinventarisaties zijn uitgevoerd op de dagen 5 april en 24 april 2018. Hierbij is gelet op nestindicatief gedrag (nestbouw, transport van voedsel, bedelende jongen), zingende mannetjes, baltsgedrag en aanwezigheid van een paartje bij een potentiële nestplaats. Dit onderzoek is overdag op een geschikt moment door één ecoloog uitgevoerd in de periode van twee uur na zonsopkomst tot twee uur voor zonsondergang. In tabel 1 is een overzicht weergegeven van de weersomstandigheden en de start- en eindtijden per veldbezoek.

Tabel 1: gegevens veldbezoeken huismussenonderzoek

datum	temperatuur (°C)	windkracht (Bft)	starttijd (uur)	eindtijd (uur)
05-04-2018*	8	3	14:45	15:45
24-04-2018*	11	3	09:30	10:30

*tijdens de veldbezoeken was het droog

2.2 Gierzwaluwonderzoek

Gierzwaluwen zijn net als huismussen vogels met een vaste verblijfplaats en ook jaarrond beschermd conform de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook voor hun functionele leefomgeving. De leefomgeving van de gierzwaluw bestaat vooral uit een vaste verblijf- c.q. voortplantingsplaats. Deze vogelsoort brengt namelijk het overgrote deel van zijn leven door in de lucht. Enkel voor het broeden komt deze vogel naar het aardoppervlak.

Het aanvullend gierzwaluwonderzoek is uitgevoerd met drie veldbezoeken in de periode van 15 mei tot en met 15 juli, waarvan minimaal één inventarisatie tussen 20 juni en 7 juli. De gierzwaluwinventarisaties zijn uitgevoerd op de dagen 11 juni, 25 juni en 6 juli 2018. Hierbij is gelet op laagvliegende, luidruchtige dieren, die vluchten maken op dakgoot-, nok- c.q. huishoogte en op het bezoek aan een waarschijnlijke nestplaats door invliegende gierzwaluwen. Dit onderzoek is uitgevoerd door één ecoloog tussen 2 uur voor zonsondergang tot zonsondergang. In tabel 2 op de volgende pagina is een overzicht weergegeven van de weersomstandigheden en de start- en eindtijden per veldbezoek.

Tabel 2: gegevens veldbezoeken gierzwaluwenonderzoek

datum	temperatuur (°C)	windkracht (Bft)	starttijd (uur)	eindtijd (uur)
11-06-2018*	22	3	19:50	22:00
25-06-2018*	22	3	20:00	22:00
06-07-2018*	24	3	19:55	22:00

*tijdens de veldbezoeken was het droog

2.3 Vleermuisonderzoek

Vleermuizen maken op verschillende manieren gebruik van hun leefgebied. In verschillende periodes maken ze gebruik van kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen en foerageergebied. Tevens maken ze gebruik van vliegroutes. Uit de quickscan is gebleken dat de bebouwing geschikt is als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. De functie van de bebouwing voor vleermuizen is aan de hand van het aanvullend onderzoek onderzocht. Het aanvullend onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd op basis van het 'Vleermuizenprotocol maart 2017', dat is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB), de Zoogdiervereniging, Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). Tevens zijn de onderzoeksmethodes zoals beschreven in de kennisdocumenten van BIJ12 gehanteerd.

Het aanvullend vleermuisonderzoek is uitgevoerd met vier veldbezoeken, waarvan twee bezoeken in de periode 15 mei tot en met 15 juli en twee bezoeken in de periode 15 augustus tot en met 1 oktober. De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd op de dagen 24 mei, 25 juni, 27 augustus en 17 september 2018. Hierbij is in de avond en/of ochtend gepost bij de te slopen bebouwing op uit- of invliegende of zwermende vleermuizen en op sociale geluiden. Met behulp van een batdetector zijn de verschillende soorten waargenomen vleermuizen gedetermineerd. De avondbezoeken zijn uitgevoerd tussen zonsondergang en 2,5 uur (kraam-/zomerverblijven) tot 3 uur (paar-/zwermverblijven) hierna. De ochtendbezoeken zijn uitgevoerd tussen 2 uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst. In onderstaande tabel 3 is een overzicht weergegeven van de weersomstandigheden en de start- en eindtijden per veldbezoek.

Tabel 3: gegevens veldbezoeken vleermuizenonderzoek

datum	temperatuur (°C)	windkracht (Bft)	starttijd (uur)	eindtijd (uur)
24-05-2018*	16	2	03:00	05:35
25-06-2018*	17	2	22:00	00:30
27-08-2018*	16	1	20:30	23:30
17-09-2018*	19	1	19:45	22:45

*tijdens de veldbezoeken was het droog

3 Resultaten

Onderstaand volgen de resultaten en eerste conclusies van de uitgevoerde aanvullende onderzoeken.

3.1 Huismusonderzoek

Tijdens de veldbezoeken zijn geen huismussen waargenomen binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Tevens zijn er ook geen verblijfplaatsen van de huismus aangetroffen binnen het onderzoeksgebied.

Tijdens het veldbezoek op 24 april 2018 zijn wel huismussen gehoord in de wijk ten oosten van het plangebied. De huismussen zijn gehoord in de groenblijvende planten bij de kruising met de Gagelstraat en de Frederiklaan, naast de woning Gagelstraat 63. Binnen het plangebied zijn twee Turkse tortelduiven en één ekster gezien. Buiten het plangebied zijn een merel, een koolmees en een tjiftjaf gehoord en enkele kauwen gezien.

Conclusie: binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van huismussen aangetroffen. Wel zijn mogelijk vaste verblijfplaatsen van huismussen in de wijk ten oosten van het plangebied aanwezig. Dit vormt echter geen belemmering voor het planvoornemen vanwege de relatief grote afstand tot het plangebied. Wel wordt bij de voorgenomen sloop- en bouwwerkzaamheden verwezen naar de in hoofdstuk 4 omschreven werkwijze.

3.2 Gierzwaluwonderzoek

Tijdens de veldbezoeken zijn meerdere gierzwaluwen overvliegend en foeragerend boven het onderzoeksgebied waargenomen. Echter zijn geen verblijfplaatsen van gierzwaluwen in de bebouwing binnen het onderzoeksgebied aangetroffen.

Tijdens het eerste veldbezoek op 11 juni 2018 zijn 10 gierzwaluwen overvliegend en foeragerend over het onderzoeksgebied en in de directe omgeving waargenomen en vlogen langere tijd in de omgeving. Tijdens het veldbezoek op 25 juni zijn ook 10 gierzwaluwen overvliegend en foeragerend waargenomen. Tevens is om 21:40 uur een groep van ongeveer 20 gierzwaluwen foeragerend waargenomen in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Tijdens dit veldbezoek is ook een huismus met voedsel waargenomen in het plangebied, ten zuiden van het onderzoeksgebied. Deze vloog vanuit de dode boom op de parkeerplaats richting Willemstraat 106.

Tijdens het veldbezoek op 6 juli 2018 zijn enkele gierzwaluwen overvliegend en foeragerend over het onderzoeksgebied en in de directe omgeving waargenomen. Rond 21:50 uur was er veel activiteit. Er zijn echter geen invliegende exemplaren waargenomen.

Conclusie: binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van gierzwaluwen aangetroffen. Gezien het voorstaande zullen de voorgenomen plannen geen nadelige effecten hebben op gierzwaluwen. Wel wordt bij de voorgenomen sloop- en bouwwerkzaamheden verwezen naar de in hoofdstuk 4 omschreven werkwijze.

3.3 Vleermuisonderzoek

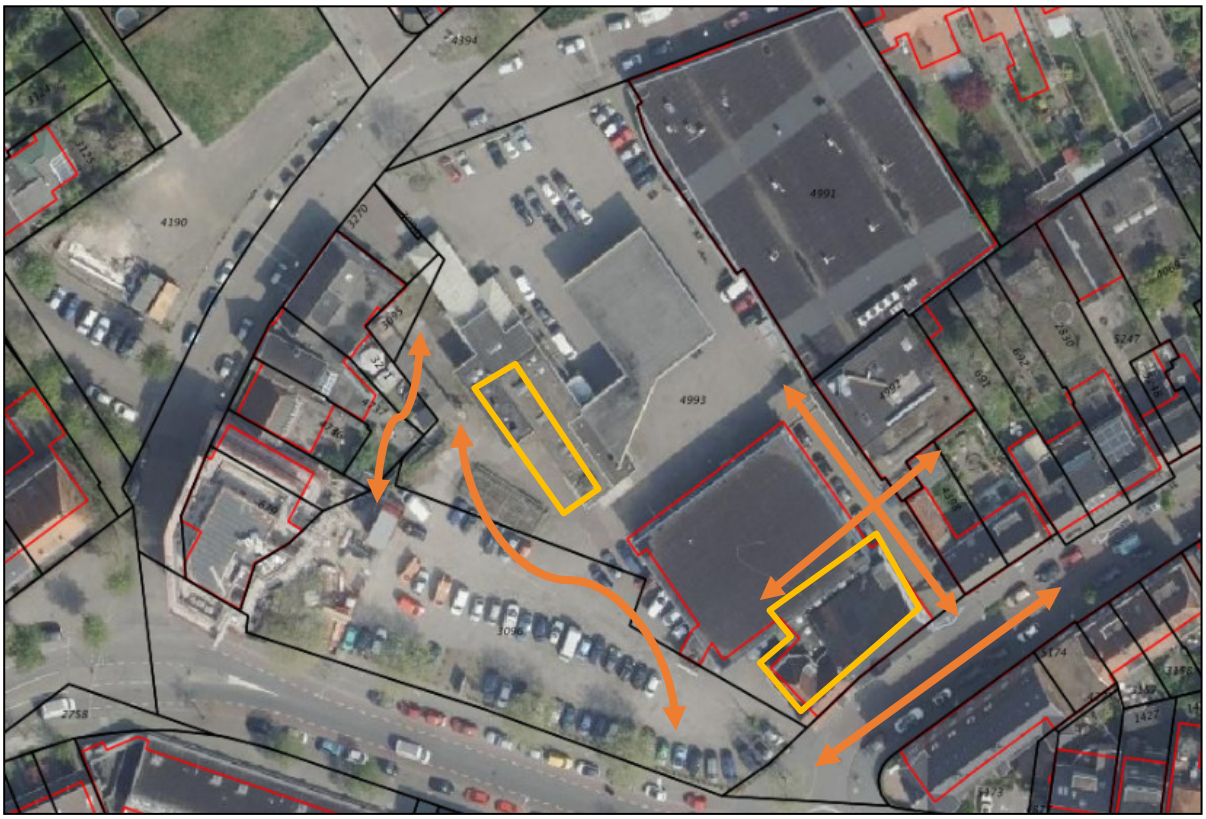
Kraam- en zomerverblijfplaatsen
Tijdens de veldbezoeken zijn geen invliegende of uitvliegende vleermuizen aangetroffen in het onderzoeksgebied. Wel zijn er twee gewone dwergvleermuizen overvliegend en/of foeragerend waargenomen binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Ze zijn vooral waargenomen in de omgeving van de parkeerplaats in het plangebied, in de Gagelstraat en de ruimte tussen Gagelstraat 92B en Gagelstraat 90. Tijdens het ochtendbezoek op 24 mei 2018 is om 5:25 uur naast de twee gewone dwergvleermuizen een huismus waargenomen met nestmateriaal en voedsel. Deze vogel vloog vanuit de parkeerplaats ten zuidwesten van het onderzoeksgebied richting Gagelstraat 103.

Paar- en winterverblijfplaatsen
Tijdens de veldbezoeken zijn geen uitvliegende vleermuizen aangetroffen in het onderzoeksgebied. Daarnaast zijn ook geen paarverblijven aangetroffen. Tijdens het veldbezoek op 27 augustus 2018 zijn twee gewone dwergvleermuizen regelmatig overvliegend of foeragerend waargenomen met zowel foerageer- als baltsgeluiden. De baltsgeluiden zijn vanaf 21:05 uur waargenomen. Tijdens het veldbezoek op 17 september 2018 zijn ook twee gewone dwergvleermuizen regelmatig waargenomen met zowel foerageer- als baltsgeluiden. De baltsgeluiden zijn vanaf 21:00 uur waargenomen. De vliegbewegingen zijn zowel boven de parkeerplaats als in de Gagelstraat en de ruimte tussen Gagelstraat 92B en Gagelstraat 90 waargenomen.

Foerageergebied
Maximaal twee gewone dwergvleermuizen per avond zijn foeragerend en overvliegend waargenomen in het onderzoeksgebied en de directe omgeving. Ze zijn echter vooral waargenomen in de omgeving van de parkeerplaats in het plangebied, in de ruimte tussen Gagelstraat 92B en Gagelstraat 90, in de Gagelstraat en in de omliggende tuinen buiten het plangebied.

Vliegroutes
Er zijn geen significante vliegroutes waargenomen. Tijdens de veldbezoeken vlogen de gewone dwergvleermuizen regelmatig over de Gagelstraat. Deze straat met aangrenzende woningen blijft behouden en beschikbaar voor vleermuizen.

Conclusie: binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Binnen het onderzoeksgebied wordt wel gefoerageerd door de gewone dwergvleermuis. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied, de omliggende tuinen zijn geschikter als foerageergebied en worden ook als zodanig gebruikt. Tevens zijn er geen significante vliegroutes aangetroffen. Wel wordt bij de voorgenomen sloop- en bouwwerkzaamheden verwezen naar de in hoofdstuk 4 omschreven werkwijze.

Figuur 2: locaties waar de twee gewone dwergvleermuizen foeragerend en overvliegend zijn waargenomen (oranje pijlen) tijdens de veldbezoeken

4 Conclusies

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen aangetroffen. Wel zijn mogelijk vaste verblijfplaatsen van huismussen in de wijk ten oosten van het plangebied aanwezig. Dit vormt echter geen belemmering voor het planvoornemen.

Het onderzoeksgebied zal geen essentieel foerageergebied zijn voor deze soorten c.q. soortgroep. Binnen het onderzoeksgebied wordt wel gefoerageerd door de gewone dwergvleermuis en gierzwaluwen. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied, de omliggende tuinen zijn geschiktere foerageergebieden.

Gezien het voorstaande zullen de voorgenomen plannen geen nadelige effecten hebben op de huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Anders dan de algemene zorgplicht bestaan er vanuit de Wet natuurbescherming geen verplichtingen ten aanzien van deze soorten en soortgroep.

4.1 Zorgplicht

Voor alle soorten geldt een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan deze soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden zijn niet voor alle verschillende soortgroepen gelijk. Als “veilige” periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half oktober tot eind november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Bovendien zijn de houtduiven uit het laatste legsel dan ook uitgevlogen.

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de betreffende soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kunnen bijvoorbeeld struiken gedurende het groeiseizoen kort gesnoeid worden, zodat er geen vogels gaan broeden.

Algemeen voorkomende soorten zonder jaarrond beschermd nest kunnen blijven broeden in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Indien broedende vogels in de directe omgeving van het onderzoeksgebied aanwezig zijn, kunnen verstorende werkzaamheden zoals bouwwerkzaamheden of een verwijdering van beplanting mogelijk echter niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Indien er op deze manier wordt gehandeld, treden er geen nadelige effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden in de minst kwetsbare periode (tussen begin oktober en half februari) worden eveneens geen nadelige effecten verwacht. Dit laatste verdient derhalve aanbeveling. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd op bovenstaande wijze, zullen er geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te beperken (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen).

4.2 Eindconclusie

In onderstaande zes punten wordt de eindconclusie weergegeven:

- binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied en essentiële vliegroutes van vleermuizen aangetroffen, waardoor geen verplichtingen bestaan vanuit de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soortgroep;
- binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied van huismussen aangetroffen, waardoor geen verplichtingen bestaan vanuit de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soort;
- binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van gierzwaluwen aangetroffen, waardoor geen verplichtingen bestaan vanuit de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soort;
- de omschreven werkwijzen met betrekking tot de zorgplicht dienen in acht te worden genomen zodat een overtreding van de natuurwetgeving wordt voorkomen;
- een ontheffing in het kader van de Wnb (soorten) is niet noodzakelijk;
- de aanbevelingen in de quickscan flora en fauna dienen nageleefd te worden.

5 Literatuurlijst

BIJ12 (2017) *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus)*

BIJ12 (2017) *Kennisdocument Gierzwaluw (Apus apus)*

BIJ12 (2017) *Kennisdocument Huismus (Passer domesticus)*

BIJ12 (2017) *Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (Pipistrellus nathusii)*

Netwerk Groene Bureaus (2017) *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*

BIJLAGE 1:

Langebaanweistraat
180bvo
151go
3L
195bvo
166go
3L
158bvo
125go
2L
50pp
supermarkt
162bvo
135go
3L
bloemenluin
+/-2L
11
13
80pp.
81berg.
121bvo
100go
2,5L
75bvo
50go
1,5L
loft
loft
loft
91bvo
65go
1,5L
loft
78bvo
55go
1,5L
loft
116bvo
100go
1,5L
150bvo
120go
1,5L
Willemstraat

BIJLAGE 2:

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

Foto 5

Foto 6